

Správa o trhu s ovocím a zeleninou

52. týždeň 2023

Číslo 01/2024

Ročník 24.

12. 01. 2024

Agrárne trhové informácie Slovenska

V tomto čísle

3. **Aktuálny vývoj cien zeleniny a zemiakov od pestovateľov**
 Aktuálny vývoj cien ovocia od pestovateľov
4. **Ceny zeleniny, zemiakov a ovocia od výrobcov za 52. týždeň 2023**
5. **Aktuálny vývoj odbytových cien zeleniny a ovocia z veľkoobchodu**
6. **Odbytové ceny zeleniny z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023**
9. **Odbytové ceny ovocia z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023**
11. **Grafy vývoja odbytových cien z veľkoobchodu**
12. **Spotrebiteľské ceny vybraných druhov zeleniny v SR v rokoch 2022 a 2023**
 Spotrebiteľské ceny vybraných druhov ovocia v SR v rokoch 2022 a 2023
13. **Ceny zeleniny a ovocia v zahraničí**
 Česká republika
15. **Poľsko**
16. **Maďarsko**

Aktuálny vývoj cien zeleniny a zemiakov od pestovateľov

Zelenina

Ponuka zeleniny z domácej produkcie bola v 52. týždni 2023 v priemere nižšia ako dopyt.

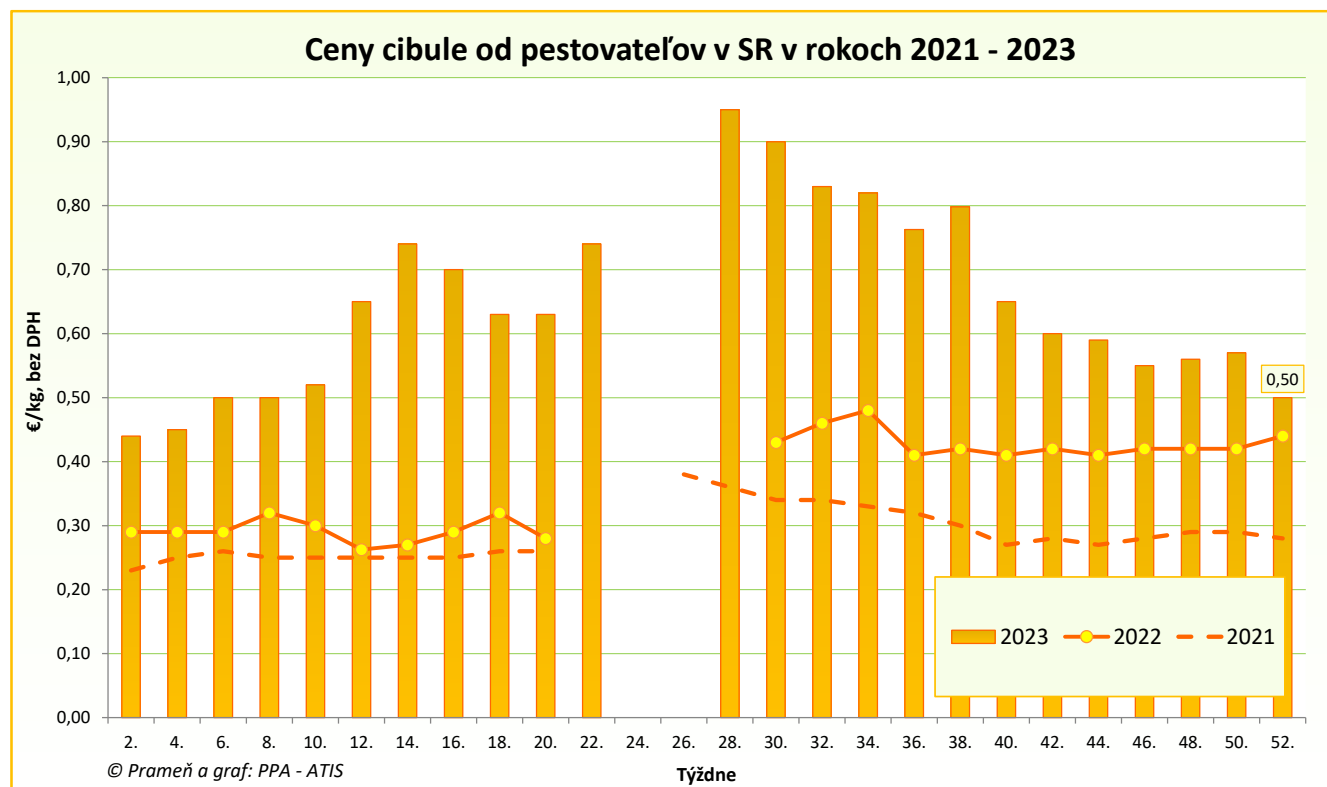
Priemerná nákupná cena mrkvy vzrástla v 52. týždni 2023 na 0,40 €/kg. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bola mrkva lacnejšia o 0,8 %.

Cena cibule klesla oproti 50. týždňu 2023 o 11,6 % (0,50 €/kg) a naopak, medziročne vzrástla o 13,2 percenta. Rovnako, aj priemerná cena zemiakov oproti 50. týždňu 2023 mierne klesla o 3,3 % (0,45 €/kg). V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka boli zemiaky drahšie o 1,6 %.

Ovocie

V 52. týždni boli na úrovni výrobcov v ponuke jablká rôznych odrôd, napr. Idared, Golden Delicious, Gala, Pinova, Topaz, Jonagold. Priemernú nákupnú cenu jablák pri jednotlivých odrodách neuvádzame z dôvodu nižšieho počtu hlásení od respondentov.

© PPA – ATIS

Ceny zeleniny, zemiakov a ovocia od výrobcov za 52. týždeň 2023

Ceny za 52. týždeň 2023 sa zisťovali v dňoch 27.12.2023-03.01.2024

Ceny 1. triedy sa uvádzajú za kg bez DPH

Trend 2-týžden. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
	Zelenina								
↗	Mrkva	Min. Max. Priem.	0,30 0,46 0,40	- - 	- - 	0,30 0,46 0,40	0,30 0,45 0,38	0,0 2,2 5,8	-14,3 -8,0 -0,8
-	Petržlen	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	1,00 2,24 1,51	- 	-
-	Kapusta hlávková biela	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	0,35 0,54 0,42	- 	-
-	Kapusta hlávková červená	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	*1 	- 	-
-	Rajčiaky rýchlené	Min. Max. Priem.	- 	- - 	- - 	- 	*1 	- 	-
-	Kaleráb	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	*1 	- 	-
-	Červená repa	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	- 	- 	-
-	Zeler	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	0,45 1,08 0,76	- 	-
-	Tekvica	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	*1 	- 	-
↓	Cibuľa	Min. Max. Priem.	0,36 0,61 0,50	- - 	- - 	0,36 0,61 0,50	0,36 1,08 0,57	0,0 -43,5 -11,6	-5,3 22,0 13,2
↘	Zemiaky	Min. Max. Priem.	0,36 0,55 0,45	- - 	- - 	0,36 0,55 0,45	0,36 0,63 0,47	0,0 -12,7 -3,3	-5,3 10,0 1,6
Trend 2-týžden. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
	Ovocie								
-	Jablká Idared 65-70 mm	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	0,58 1,30 0,93	- 	-
-	Golden Delicious 65-70 mm	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	*1 	- 	-
-	Golden Delicious >70 mm	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	0,70 1,50 1,04	- 	-
-	Pinova 65-70 mm	Min. Max. Priem.	*1 	- - 	- - 	*1 	0,58 1,30 1,04	- 	-

Prameň: PPA – ATIS; vysvetlivky: SR - Slovensko spolu, Zso - západoslovenská oblasť (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Sso - stredoslovenská oblasť (Žilinský a Banskobystrický kraj), Vso - východoslovenská oblasť (Košícký a Prešovský kraj), *1 - cenu, resp. vývoj nezverejňujeme (menej ako 3 údaje).

Aktuálny vývoj odbytových cien zeleniny a ovocia z veľkoobchodu

Zelenina

Zelenina z domácej produkcie

V porovnaní so 50. týždňom 2023 sa priemerná odbytová cena mrkvy v 50. týždni 2023 nezmenila (0,71 €/kg). Oproti 50. týždňu 2023 stúpila priemerná odbytová cena petržlenu o 17,8 percenta (1,76 €/kg). Medziročne vzrástla priemerná cena suchej cibule o 21,6 % a jej cena bola v 50. týždni 2023 na úrovni 0,78 €/kg.

Veľkoobchodná cena zemiakov z domácej produkcie bola na úrovni 0,78 €/kg, čo oproti 50. týždňu 2023 predstavuje nárast o 3,2%. V porovnaní s minulým rokom bola cena zemiakov vyššia o 36,0 %.

Zelenina z importu

Priemerná odbytová cena mrkvy z dovozu v porovnaní s 50. týždňom 2023 vzrástla o 8,4 % (0,78 €/kg) a medziročne taktiež narástla o 27,2 %. Cena cukiny z dovozu oproti 50. týždňu 2023 sa taktiež zvýšila, a to o 22,9 % (2,70 €/kg), medziročne jej cena stúpila o 50,0 %. Priemerná cena rajčiakov z importu medziročne stúpila až o 55,8 % (2,49 €/kg).

Odbytová cena kelu hlávkového z dovozu oproti 50. týždňu 2023 klesla o 0,9 % (0,95 €/kg) a aj medziročne poklesla o 14,7 %.

Medziročne stúpila cena dovážaného petržlenu a to o 48,8 % a v sledovanom týždni sa dovážal za priemernú cenu 1,73 €/kg.

Ovocie

Ovocie z domácej produkcie

V 52. týždni 2023 sa vo veľkoobchodoch predávali z domácej produkcie jablká odrody – Gala, Idared, Golden Delicious.

Priemerná odbytová cena jablák odrody Gala (kaliber >70 mm) v 52. týždni 2023 bola 1,13 €/kg, čo bola zhodná cena ako v 50. týždni 2023. Pri odrode Golden Delicious 1.tr. bol zaznamenaný mierny pokles ceny oproti 50. týždňu 2023 o 2,3 % (0,89 €/kg).

Ovocie z importu

Ovocie z importu bolo okrem exotických druhov ovocia a citrusov zastúpené jablkami, hruškami, slivkami, jahodami a stolovým hroznom.

Nárast odbytovej ceny v porovnaní s 52. týždňom minulého roka sme zaznamenali pri kivi balenom v košíku o 51,8 % (1,98 €/kg).

Hrušky z dovozu sa v 52. týždni 2023 dovážali za priemernú cenu 1,68 €/kg, ich priemerná cena medziročne vzrástla o 38,4 % a oproti 50. týždňu 2023 tiež nastal mierny nárast ceny o 4,8 %.

Pokles medziročných cien v porovnaní s rokom 2022 nastal u banánov (-13,6 %), ich priemerná cena v 52. týždni 2023 bola 1,27 €/kg.

Priemerná cena citrusových plodov sa v 52. týždni 2023 mierne zvýšila, v porovnaní s 50. týždňom 2023 boli drahšie citróny o 12,4%, mandarínky o 3,7 %, grapefruity červené a ružové o 3,6 % a grapefruity biele o 1,6 %. V porovnaní s 50. týždňom roku 2023 zostala cena pomarančov na rovnakej hodnote 1,49 €/kg.

© PPA – ATIS

Odbytové ceny zeleniny z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023

Ceny za 52. týždeň 2023 sa zisťovali v dňoch 21.12. 2023 – 5.01. 2024

Ceny 1. triedy sa uvádzajú za MJ bez DPH

Trend 2-týžden. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
↔	Mrkva	Min. Max. Priem.	0,60 0,79 0,71	-	-	0,60 0,79 0,71	0,65 0,79 0,71	-7,7 0,0 0,0	-
-	Kel hlávkový	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	*1	-	-
-	Rajčiaky rýchlené	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
↑	Petržlen	Min. Max. Priem.	1,50 1,99 1,76	-	-	1,50 1,99 1,76	1,49 1,50 1,50	0,7 32,7 17,8	-
-	Cuketa	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
-	Tekvica	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	*1	-	-
↗	Mrkva praná import	Min. Max. Priem.	*1	0,45 0,75 0,62	0,83 0,89 0,86	0,45 1,00 0,78	0,45 1,10 0,72	0,0 -9,1 8,4	0,0 33,3 27,2
↑↑	Petržlen import	Min. Max. Priem.	*1	0,95 1,75 1,40	1,80 2,19 2,00	0,95 2,19 1,73	0,95 1,70 1,40	0,0 28,8 23,3	5,6 56,4 48,8
-	Zeler	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
↔	Zeler import	Min. Max. Priem.	0,95 1,10 1,03	0,59 0,85 0,76	0,85 1,00 0,95	0,59 1,10 0,92	0,55 1,30 0,92	7,3 -15,4 0,4	-14,5 0,0 -5,1
↘	Červená repa import	Min. Max. Priem.	0,60 0,75 0,68	0,45 0,55 0,48	*1	0,45 0,75 0,59	0,45 0,80 0,62	0,0 -6,3 -3,8	4,7 0,0 -2,6
↘	Red'kovka biela import	Min. Max. Priem.	*1	*1	1,25 1,60 1,41	0,79 1,79 1,36	0,79 1,79 1,37	0,0 0,0 -1,0	0,0 11,9 5,8
↘	Red'kovka červená/zv. import	Min. Max. Priem.	0,65 0,70 0,68	*1	0,36 0,89 0,63	0,36 0,89 0,63	0,49 0,89 0,66	-26,5 0,0 -3,6	-20,0 36,9 9,1
↘	Kapusta hlávková biela	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	0,65 0,75 0,70	0,57 0,90 0,72	14,0 -16,7 -3,2	-
-	Kapusta hlávková červená	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	*1	-	-
↗	Kapusta hlávková biela import	Min. Max. Priem.	*1	0,49 0,52 0,50	0,60 0,65 0,62	0,49 0,80 0,62	0,49 0,80 0,61	0,0 0,0 1,7	8,9 6,7 6,3

Prameň: PPA – ATIS; vysvetlivky: SR - Slovensko spolu, Zso - západoslovenská oblasť (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Sso - stredoslovenská oblasť (Žilinský a Banskobystrický kraj), Vso - východoslovenská oblasť (Košícký a Prešovský kraj), *1 - cenu, resp. vývoj nezverejňujeme (menej ako 3 údaje).

Odbytové ceny zeleniny z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023

Ceny za 52. týždeň 2023 sa zisťovali v dňoch 21.12. 2023 – 5.01. 2024

Ceny 1. triedy sa uvádzajú za MJ bez DPH

Trend 2-týžden. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
↗	Kapusta hlávková červená import	Min. Max. Priem.	*1	0,49 0,75 0,61	0,59 0,80 0,68	0,49 0,90 0,70	0,52 0,90 0,71	-5,8 0,0 -0,5	-10,9 13,9 10,0
↗	Kel hlávkový import	Min. Max. Priem.	*1	0,75 0,99 0,86	*1 0,95	0,75 1,10 0,95	0,75 1,20 0,96	0,0 -8,3 -0,9	-24,2 -15,4 -14,7
↔	Kapusta kvasená	Min. Max. Priem.	0,95 1,50 1,22	- 0,92	0,85 1,10 1,07	0,85 1,50 1,07	0,85 1,50 1,07	0,0 0,0 0,0	7,6 15,4 9,0
↔	Kapusta kvasená import	Min. Max. Priem.	- 0,87	*1 0,87	*1 0,87	0,78 1,10 0,87	0,78 1,10 0,87	0,0 0,0 0,0	-3,7 0,0 -2,6
-	Uhorky šalátové rýchlené	Min. Max. Priem.	- 	- 	*1 	*1 	*1 	- 	-
↔	Kaleráb import	Min. Max. Priem.	- 0,73	*1 0,73	*1 0,73	0,55 0,89 0,73	0,55 0,89 0,73	0,0 0,0 0,0	-
↔	Kaleráb / ks import	Min. Max. Priem.	0,65 0,82 0,76	0,51 0,65 0,57	0,60 0,72 0,66	0,51 0,82 0,66	0,51 0,82 0,66	0,0 0,0 0,5	4,1 9,3 9,1
↗	Karfiol / ks import	Min. Max. Priem.	2,20 2,90 2,58	*1 3,38	3,09 3,60 2,83	1,89 3,60 2,83	1,89 3,70 2,95	0,0 -2,7 -4,2	71,8 56,5 55,5
↗	Brokolica / ks import	Min. Max. Priem.	1,45 1,60 1,55	*1 1,63	*1 1,63	1,45 2,10 1,63	1,35 2,10 1,60	7,4 0,0 1,7	9,8 40,9 17,2
↗	Rajčiaky import	Min. Max. Priem.	2,40 2,75 2,58	1,95 3,10 2,45	2,29 2,50 2,41	1,95 3,10 2,49	1,75 3,29 2,51	11,4 -5,8 -0,7	56,0 55,8 55,8
↗	Paprika zelená import	Min. Max. Priem.	*1 2,68	2,50 2,95 2,71	2,40 3,05 2,72	2,40 3,05 2,72	2,40 3,36 2,86	0,0 -9,2 -5,1	41,2 -1,6 8,2
↗	Paprika PCR import	Min. Max. Priem.	2,85 3,29 3,06	2,35 2,85 2,63	2,70 2,99 2,89	2,35 3,29 2,88	2,25 3,59 2,67	4,4 -8,4 8,1	47,8 27,0 29,3
↗	Paprika červená import	Min. Max. Priem.	2,60 3,50 2,92	2,19 2,80 2,61	2,69 2,99 2,83	2,19 3,50 2,79	2,09 2,90 2,73	4,8 20,7 2,1	10,1 30,1 14,2
↗	Uhorky šalátové import	Min. Max. Priem.	1,90 2,35 2,19	1,95 2,90 2,28	2,09 2,90 2,39	1,90 2,90 2,28	1,69 2,90 2,24	12,4 0,0 1,5	18,8 26,1 14,4
↗	Tekvica import	Min. Max. Priem.	*1 1,40	*1 1,46	*1 1,40	0,99 1,90 1,40	1,05 1,90 1,46	-5,7 0,0 -4,3	32,0 18,8 15,7
-	Melón cukrový	Min. Max. Priem.	- 	- 	- 	- 	- 	- 	-

Prameň: PPA – ATIS; vysvetlivky: SR - Slovensko spolu, Zso - západoslovenská oblasť (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Sso - stredoslovenská oblasť (Žilinský a Banskobystrický kraj), Vso - východoslovenská oblasť (Košický a Prešovský kraj), *1 - cenu, resp. vývoj nezverejňujeme (menej ako 3 údaje).

Odbytové ceny zeleniny z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023

Ceny za 52. týždeň 2023 sa zisťovali v dňoch 21.12. 2023 – 5.01. 2024

Ceny 1. triedy sa uvádzajú za MJ bez DPH

Trend 2-týždň. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
↗	Melón cukrový import	Min. Max. Priem.	*1	*1	2,09 2,30 2,23	1,90 2,30 2,16	1,90 2,39 2,20	0,0 -3,8 -2,1	27,5 -3,8 11,0
↑↑	Cukina import	Min. Max. Priem.	2,40 2,85 2,58	*1	2,59 3,00 2,86	2,40 3,00 2,70	1,69 2,60 2,19	42,0 15,4 22,9	101,7 15,4 50,0
↑	Baklažán import	Min. Max. Priem.	*1	*1	2,20 2,59 2,36	2,20 2,95 2,50	1,55 2,30 2,08	41,9 28,3 19,8	10,6 -13,0 -10,4
↗	Kapusta pekinská import	Min. Max. Priem.	1,00 1,20 1,12	0,80 0,99 0,89	0,95 1,09 1,04	0,80 1,20 1,03	0,80 1,15 1,02	0,0 4,4 0,8	31,1 9,1 11,4
-	Šalát hlávkový/ks	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
↑	Šalát hlávkový/ks import	Min. Max. Priem.	1,00 1,10 1,03	*1	*1	0,79 1,30 1,04	0,71 1,09 0,93	11,3 19,3 12,2	0,0 30,0 18,6
↔	Cibuľa	Min. Max. Priem.	0,60 0,85 0,75	-	*1	0,60 0,85 0,78	0,60 0,85 0,78	0,0 0,0 0,0	9,1 21,4 21,6
-	Cibuľa/zv.	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
↔	Cibuľa import	Min. Max. Priem.	*1	0,55 0,69 0,63	*1	0,55 0,90 0,74	0,55 0,90 0,74	0,0 0,0 0,0	-11,3 9,8 6,7
↗	Cibuľa/zv. import	Min. Max. Priem.	0,75 0,80 0,78	*1	*1	0,60 0,80 0,72	0,60 0,90 0,76	0,0 -11,1 -5,9	20,0 0,0 9,7
↑↑	Pór import	Min. Max. Priem.	1,90 2,10 2,02	1,25 1,79 1,50	2,19 2,30 2,23	1,25 2,30 1,91	1,35 2,00 1,59	-7,4 15,0 20,5	13,6 -4,2 2,4
↗	Cesnak import	Min. Max. Priem.	3,40 4,20 3,78	3,25 3,80 3,55	*1	3,25 4,20 3,71	3,15 4,50 3,66	3,2 -6,7 1,5	30,5 23,5 28,2
↗	Šampiňóny voľne ložené	Min. Max. Priem.	2,45 2,90 2,68	*1	*1	2,45 3,00 2,75	2,45 3,00 2,73	0,0 0,0 0,6	11,4 3,4 6,2
↔	Šampiňóny/250 g	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	0,97 1,20 1,07	0,97 1,20 1,07	0,0 0,0 0,0	7,8 0,0 5,6
↗	Zemiaky	Min. Max. Priem.	*1	-	0,59 0,85 0,76	0,59 0,85 0,78	0,59 0,85 0,75	0,0 0,0 3,2	20,4 13,3 36,0
↗	Zemiaky import	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	0,59 0,80 0,69	0,59 0,80 0,71	0,0 0,0 -3,2	20,4 15,9 17,7
-	Zemiaky skoré import	Min. Max. Priem.	-	*1	-	*1	*1	-	-

Prameň: PPA – ATIS; vysvetlivky: SR - Slovensko spolu, Zso - západoslovenská oblasť (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Sso - stredoslovenská oblasť (Žilinský a Banskobystrický kraj), Vso - východoslovenská oblasť (Košícký a Prešovský kraj), *1 - cenu, resp. vývoj nezverejňujeme (menej ako 3 údaje)

Odbytové ceny ovocia z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023

Ceny za 52. týždeň 2023 sa zisťovali v dňoch 21.12. 2023 – 5.01. 2024

Ceny 1. triedy sa uvádzajú za MJ bez DPH

Trend 2-týžden. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
↑	Gala 65-70 mm	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	0,65 1,05 0,82	0,65 0,79 0,71	0,0 32,9 15,3	-
↔	Gala >70 mm	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	0,89 1,29 1,13	0,89 1,29 1,13	0,0 0,0 0,0	-
-	Golden Delicious >70 mm	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	0,85 1,12 1,05	*1	-	30,8 13,1 24,6
↘	Golden Delicious 65-70 mm	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	0,70 1,15 0,89	0,70 1,15 0,91	0,0 0,0 -2,3	-
-	Golden Delicious 65-70 mm import	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	*1	*1	-	-
↘	Jablká ostatné zimné >70 mm import	Min. Max. Priem.	*1	*1	-	0,77 1,02 0,89	0,81 1,02 0,94	-4,9 0,0 -5,3	35,1 20,0 22,9
-	Idared 65-70 mm	Min. Max. Priem.	-	*1	-	*1	*1	-	-
-	Idared 1. tr. import	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	*1	-	-
-	Jablká ostatné zimné 65-70 mm	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	*1	-	-
-	Jablká ostatné zimné 2. tr	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	*1	-	-
-	Hrušky	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
↗	Hrušky import	Min. Max. Priem.	1,05 2,00 1,71	1,45 2,25 1,79	1,29 1,69 1,52	1,05 2,25 1,68	1,05 2,25 1,60	0,0 0,0 4,8	18,0 36,4 38,4
-	Broskyne import	Min. Max. Priem.	*1	-	-	*1	-	-	-
-	Slivky import	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	2,70 3,10 2,88	*1	-	94,2 64,0 88,1
↘	Hrozno stolové biele import	Min. Max. Priem.	4,50 4,89 4,68	4,15 4,99 4,55	4,69 5,60 5,06	4,15 5,60 4,76	4,09 5,60 4,89	1,5 0,0 -2,6	59,6 9,8 21,2
-	Hrozno stolové modré import	Min. Max. Priem.	-	*1	-	*1	*1	-	-

Prameň: PPA – ATIS; vysvetlivky: SR - Slovensko spolu, Zso - západoslovenská oblasť (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Sso - stredoslovenská oblasť (Žilinský a Banskobystrický kraj), Vso - východoslovenská oblasť (Košícký a Prešovský kraj), *1 - cenu, resp. vývoj nezverejňujeme (menej ako 3 údaje)

Odbytové ceny ovocia z veľkoobchodu za 52. týždeň 2023

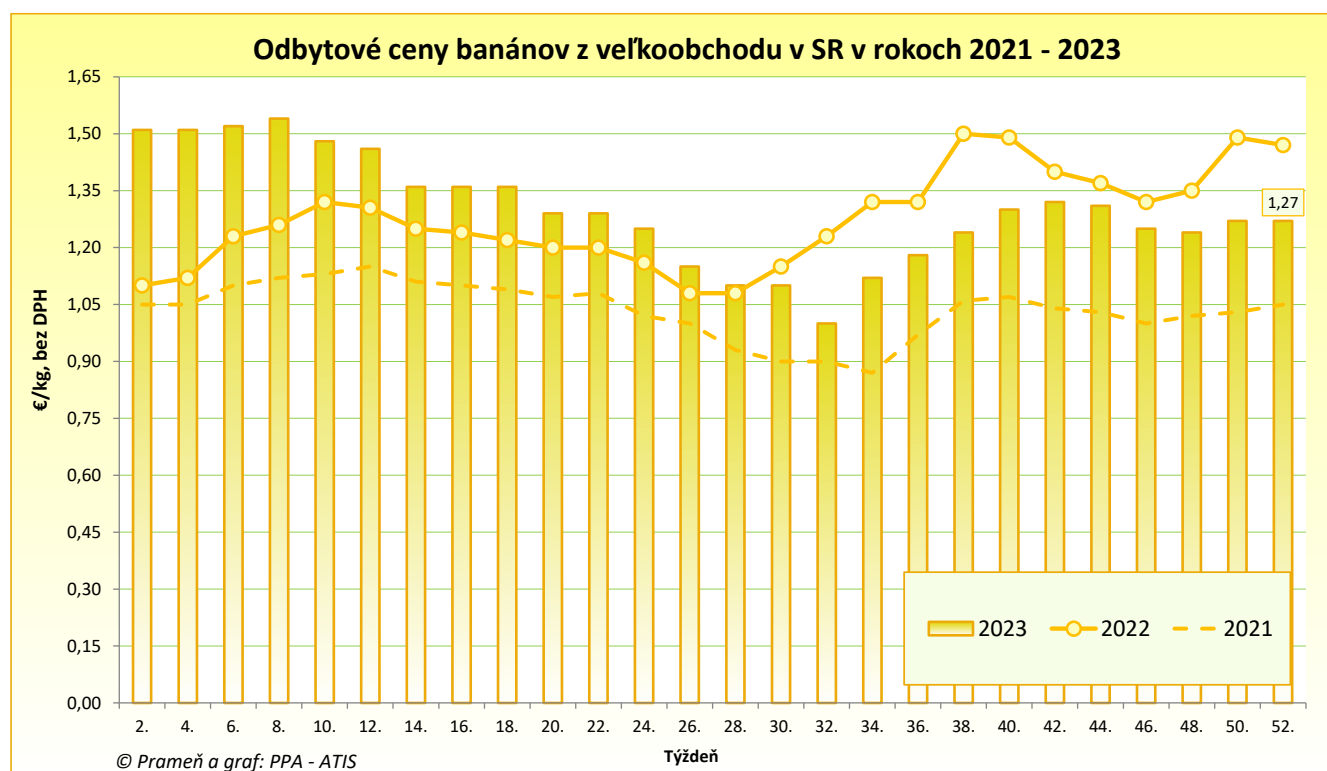
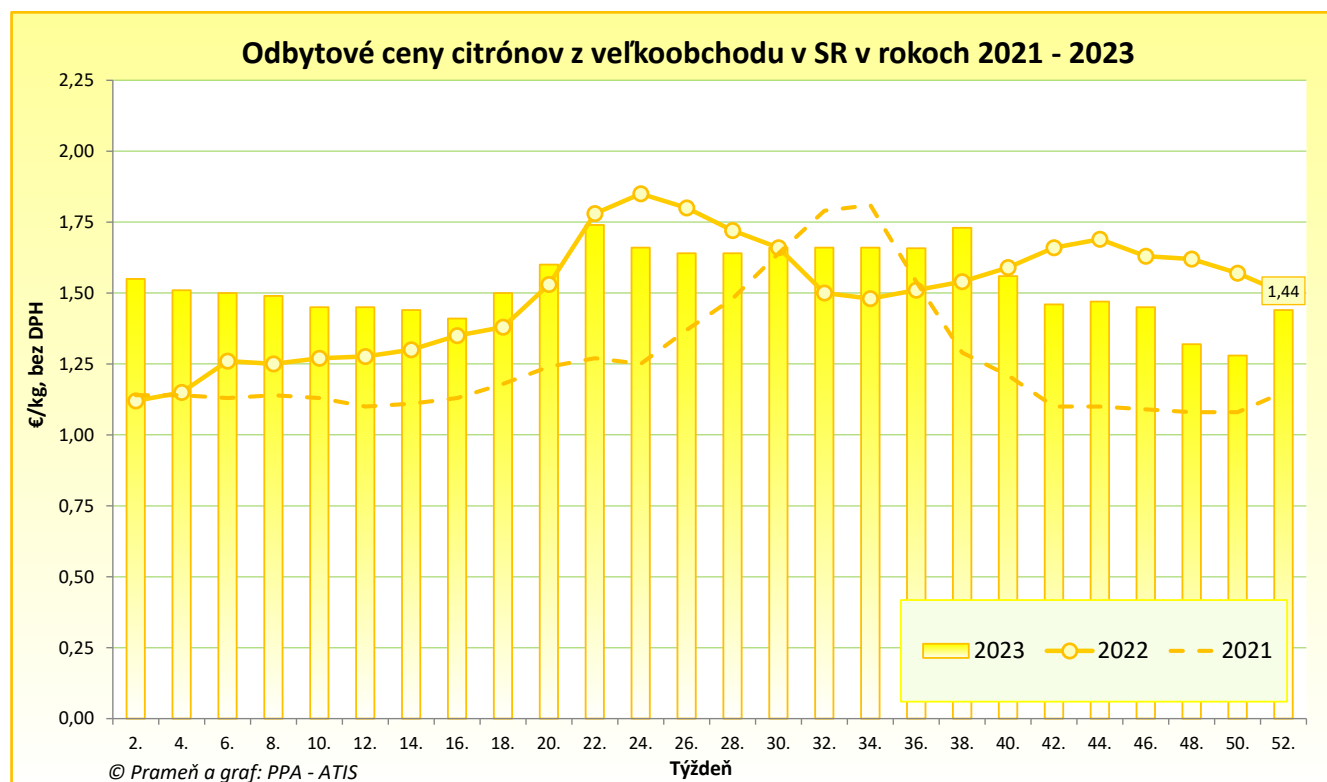
Ceny za 52. týždeň 2023 sa zisťovali v dňoch 21.12. 2023 – 5.01. 2024

Ceny 1. triedy sa uvádzajú za MJ bez DPH

Trend 2-týžden. cenového vývoja	Názov produktu	Cena	Zso	Sso	Vso	SR		Vývoj v %	
						52. t. 2023 €/m. j.	50. t. 2023 €/m. j.	52. t. /50. t. 2023	Medziročný
↗	Hrozno červené import	Min. Max. Priem.	*1	*1	2,90 4,90 3,90	2,79 4,90 3,55	2,60 3,95 3,41	7,3 24,1 4,1	33,5 -10,9 3,3
-	Jahody import/250 g	Min. Max. Priem.	*1	-	*1	*1	*1	-	-
-	Jahody import/500 g	Min. Max. Priem.	-	-	-	-	-	-	-
↔	Pomaranče	Min. Max. Priem.	1,30 1,75 1,56	1,15 1,45 1,27	1,45 1,80 1,61	1,15 1,80 1,49	1,10 1,80 1,49	4,6 0,0 0,1	30,7 12,5 24,1
↑	Citróny	Min. Max. Priem.	1,15 1,90 1,51	1,19 1,35 1,30	1,25 1,80 1,48	1,15 1,90 1,44	1,15 1,41 1,28	0,0 34,8 12,4	-10,9 -4,5 -4,4
↗	Mandarínky	Min. Max. Priem.	1,35 1,80 1,62	1,25 1,56 1,42	1,39 1,60 1,49	1,25 1,80 1,52	1,25 1,60 1,47	0,0 12,5 3,7	13,6 9,1 8,0
↗	Grapefruity biele	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	1,35 2,09 1,63	1,35 1,99 1,61	0,0 5,0 1,6	12,5 10,0 1,4
↗	Grapefruity červené a ružové	Min. Max. Priem.	1,40 1,60 1,50	1,25 1,59 1,43	1,39 1,55 1,50	1,25 1,60 1,47	1,25 1,59 1,42	0,0 0,6 3,6	-1,6 0,0 1,3
↔	Banány	Min. Max. Priem.	1,10 1,40 1,29	1,15 1,35 1,23	1,19 1,35 1,28	1,10 1,40 1,27	1,13 1,40 1,27	-2,7 0,0 -0,6	-14,7 -15,2 -13,6
↗	Kivi / voľne ložené	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	2,25 3,20 2,64	2,25 2,90 2,54	0,0 10,3 3,9	81,5 78,8 81,1
↗	Kivi / košík	Min. Max. Priem.	*1	1,79 1,99 1,88	*1	1,79 2,19 1,98	1,79 2,09 1,94	0,0 4,8 1,7	49,2 51,0 51,8
↔	Kivi / platóny	Min. Max. Priem.	*1	*1	*1	2,25 2,50 2,38	2,25 2,50 2,38	0,0 0,0 0,0	-
↑	Ananás / ks	Min. Max. Priem.	*1	*1	1,62 1,75 1,67	1,45 2,80 1,96	1,19 2,80 1,75	21,9 0,0 11,9	0,0 43,6 15,9
↗	Mango / ks	Min. Max. Priem.	*1	*1	1,19 2,20 1,56	1,19 2,20 1,60	1,19 1,85 1,52	0,0 18,9 5,4	20,2 30,2 28,3
↔	Avokádo / ks	Min. Max. Priem.	1,05 1,40 1,18	*1	0,89 1,39 1,26	0,89 1,40 1,21	0,89 1,60 1,21	0,0 -12,5 0,5	-1,1 -3,4 9,3

Prameň: PPA – ATIS; vysvetlivky: SR - Slovensko spolu, Zso - západoslovenská oblasť (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj), Sso - stredoslovenská oblasť (Žilinský a Banskobystrický kraj), Vso - východoslovenská oblasť (Košický a Prešovský kraj), *1 - cenu, resp. vývoj nezverejňujeme (menej ako 3 údaje)

Grafy vývoja odbytových cien z veľkoobchodu

Spotrebiteľské ceny vybraných druhov zeleniny v SR v rokoch 2022 a 2023

Ceny sa uvádzajú v €/kg s DPH

Rok	2022		2023											Vývoj 11. 23/22 v %
Druh/mesiac	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Zeler	1,58	1,53	1,44	1,42	1,56	1,63	1,73	1,92	1,97	2,15	2,02	1,99	1,70	25,9
Karotka	1,09	1,11	1,16	1,19	1,32	1,35	1,58	2,00	1,88	1,67	1,35	1,27	1,16	16,5
Petržlen	2,74	2,76	2,65	2,66	2,71	2,84	2,90	3,33	4,24	4,09	3,74	2,95	2,78	7,7
Karfiol/ks	1,73	1,99	2,42	2,94	2,93	2,56	3,05	2,95	2,29	2,13	2,07	1,96	2,42	13,3
Kapusta hl. biela	0,92	0,97	0,94	0,93	0,95	1,07	1,12	1,30	1,36	1,26	1,12	1,14	0,99	23,9
Uhorky šalátové	2,49	2,71	2,86	3,11	3,87	3,02	2,57	2,29	2,06	2,01	2,17	2,16	2,51	-13,3
Paprika	2,95	2,82	3,12	4,15	4,99	4,54	4,31	3,80	3,15	2,33	2,13	2,45	2,88	-16,9
Cibuľa	1,03	0,99	1,10	1,19	1,46	1,75	1,72	1,86	1,73	1,54	1,51	1,46	1,46	41,7
Rajčiaky	3,05	2,73	2,72	3,25	3,94	3,40	3,15	2,41	1,89	1,79	1,92	2,23	3,31	-26,9
Šampiňóny	3,43	3,58	3,68	3,71	3,69	3,73	3,78	3,83	3,76	3,78	3,74	3,77	3,71	9,9
Cesnak	4,88	4,89	4,60	4,88	4,92	4,86	4,69	4,77	4,76	4,79	4,67	4,63	4,85	-5,1
Kapusta kvasená	1,63	1,61	1,66	1,66	1,66	1,64	1,63	1,64	1,64	1,68	1,70	1,67	1,67	2,5
Zemiaky	0,98	1,02	1,04	1,12	1,13	1,16	1,15	1,23	1,24	1,24	1,19	1,17	1,22	19,4

Prameň: ŠÚ SR; Poznámka: údaje aktualizované za november 2023.

Spotrebiteľské ceny vybraných druhov ovocia v SR v rokoch 2022 a 2023

Ceny sa uvádzajú v €/kg s DPH

Rok	2022		2023											Vývoj 11. 23/22 v %
Druh/mesiac	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
Jablká	1,25	1,23	1,19	1,18	1,26	1,31	1,26	1,40	1,47	1,59	1,53	1,35	1,38	10,4
Hrozno stolové	2,81	3,99	4,73	4,70	4,61	4,27	4,31	4,76	4,29	3,76	3,24	3,22	4,48	59,4
Dyňa červená	1,05	1,06	1,11	1,09	1,11	1,12	0,78	1,27	1,13	0,90	0,97	1,07	1,06	1,0
Pomaranče	1,96	1,70	1,82	1,70	1,70	1,76	1,52	1,97	2,02	2,16	2,27	2,29	2,28	16,3
Mandarínky	1,98	1,74	2,10	2,22	2,37	2,71	2,22	3,30	3,17	2,92	2,67	2,25	1,82	-8,1
Citróny	2,50	2,58	2,62	2,43	2,54	2,51	2,49	2,67	2,68	2,65	2,67	2,45	2,35	-6,0
Kivi	4,23	4,10	3,95	3,37	3,21	3,24	3,27	4,21	4,95	5,22	5,41	5,36	5,29	25,1
Banány	1,58	1,47	1,67	1,72	1,78	1,66	1,47	1,67	1,54	1,47	1,59	1,58	1,46	-7,6

Prameň: ŠÚ SR; Poznámka: údaje aktualizované za november 2023.

Ceny zeleniny a ovocia v zahraničí

Česká republika

Ceny poľnohospodárskych producentov vybraných druhov zeleniny v ČR

Ceny sa zisťovali v 51. týždni 2023

Ceny sa uvádzajú bez DPH v Kč/MJ

Druh	MJ	Domácia produkcia			Vývoj 51. t./49. t. 2023		Priemerná cena €/MJ
		Min.	Max.	Priemer	v Kč	v %	
Cibuľa suchá	kg	14,00	16,00	14,70	1,70	13,1	0,60
Červená repa	ks	11,00	13,50	12,20	0,00	0,0	0,50
Kapusta červená	kg	11,50	13,50	12,30	0,00	0,0	0,50
Kapusta biela	kg	10,50	12,50	11,70	0,00	0,0	0,48
Kvasená kapusta voľná	kg	16,40	19,00	17,60	0,00	0,0	0,72
Mrkva a karotka	kg	12,00	15,00	13,40	3,00	28,8	0,54
Mrkva a karotka	zv	-	-	-	-	-	-
Petržlen	kg	34,00	39,00	35,60	2,60	7,9	1,45
Pór	kg	-	-	*	-	-	-
Tekvica Hokkaido	kg	-	-	*	-	-	-
Zeler	kg	12,50	15,00	14,30	-2,00	-12,3	0,58

Zdroj: TIS ČR SZIF č. 26/2023

Ceny prepočítané kurzom ECB zo dňa 22.12. 2023, 1 EUR = 24,59 CZK

Poznámka: Ceny poľnohospodárskych producentov sa uvádzajú bez DPH a bez dopravy; MJ = merná jednotka; *1 - neuvedené (menej ako tri údaje), - ceny neboli v predchádzajúcom období k dispozícii.

Veľkoobchodné ceny vybraných druhov zeleniny 1. akostnej triedy v ČR

Ceny sa zisťovali v 51. týždni 2023

Ceny sa uvádzajú bez DPH v Kč/MJ

Druh	MJ	Domácia produkcia					Dovoz				
		min.	max.	priem.	Vývoj 51. t./49. t. 2023 v Kč	Priemerná cena €/MJ	min.	max.	priem.	Vývoj 51. t./49. t. 2023 v Kč	Priemerná cena €/MJ
Cesnak	kg			*			90,60	164,90	118,70	0,5	4,83
Cibuľa suchá	kg	19,60	23,90	21,40	-0,1	0,87	14,80	25,50	19,30	-0,8	0,78
Cibuľka	zv			*			13,30	19,90	17,00	0,4	0,69
Cuketa	kg			*			36,40	88,50	63,00	13,0	2,56
Tekvica Hokkaido	kg	28,50	54,90	38,60	6,4	1,57			*	-	-
Kaleráb	ks			*			12,10	20,50	17,20	0,7	0,70
Kapusta biela	kg			*			9,70	15,90	13,60	0,3	0,55
Brokolica (500 g)	ks			*			38,10	46,90	43,20	-1,10	1,76
Mrkva a karotka	kg	19,80	19,90	19,90	.	0,58	13,00	28,50	19,40	5,7	0,79
Paprika biela	kg			*			53,40	84,50	61,80	1,5	2,51
Paprika zelená	kg			*			52,00	76,90	63,10	4,8	2,57
Petržlen	kg			*			30,30	59,90	45,80	17,0	1,86
Rajčiaky	kg			*			42,00	85,90	58,90	10,5	2,40
Red'kovka červená	zv			*			12,90	17,50	15,20	1,0	0,62
Šalát hlávkový	ks			*			24,20	33,50	27,40	0,0	1,11
Zeler	kg			*			12,50	34,90	21,10	-0,1	0,86

Zdroj: TIS ČR SZIF č. 26/2023

Ceny prepočítané kurzom ECB zo dňa 22.12. 2023, 1 EUR = 24,59 CZK

Poznámka: MJ = merná jednotka; *1 - neuvedené (menej ako tri údaje), - ceny neboli k dispozícii.

Ceny poľnohospodárskych producentov vybraných druhov ovocia v ČR

Ceny sa zisťovali v 50. týždni 2023

Ceny sa uvádzajú bez DPH v Kč/kg

Druh, odroda		50. týždeň			49. týždeň			Vývoj 50.t./49.t. 2023 v %	Priemerná cena 50.t. €/kg
		Min.	Max.	Priem.	Min.	Max.	Priem.		
Jablká - 1. trieda									
odroda	Gala	12,20	31,30	21,60	12,20	31,30	21,50	0,5	0,88
	Golden Delicious	12,20	31,30	20,40	12,20	31,30	20,30	0,7	0,83
	Idared	13,00	31,30	20,70	13,00	31,30	20,50	1,2	0,85
	Jonagored	12,20	31,30	22,00	12,20	31,30	22,10	-0,5	0,90
	Jonaprince	13,00	30,40	19,40	13,00	30,40	19,70	-1,3	0,79
	Red Delicious	15,00	24,00	19,30	15,00	24,00	19,30	0,0	0,79
	Rubinola	11,50	26,10	17,90	11,50	26,10	18,20	-1,7	0,73
	Rozela			*	16,00	24,30	21,00	.	-
	Sirius	13,00	25,20	19,30	13,00	25,20	19,60	-1,4	0,79
	Šampion	12,20	31,30	20,60	12,20	31,30	20,30	1,5	0,84
	Topaz	12,20	31,30	20,40	12,20	31,30	19,90	2,3	0,83
Hrušky		16,00	43,50	23,30	16,00	43,50	23,40	-0,3	0,95

Zdroj: TIS ČR SZIF č. 25 /2023

Ceny prepočítané kurzom ECB zo dňa 15.12. 2023, 1 EUR = 24,477 CZK

Poznámka: Ceny poľnohospodárskych producentov sa uvádzajú bez DPH a bez dopravy; *1 - neuvedené (menej ako tri údaje); - ceny neboli v predchádzajúcom období k dispozícii.

Veľkoobchodné ceny vybraných druhov ovocia v ČR

Ceny sa zisťovali v 50. týždni 2023

Ceny sa uvádzajú bez DPH v Kč/MJ

Druh, odroda	MJ	Domácia produkcia					Dovoz				
		Min.	Max.	Priem.	Vývoj 50.t./48.t. 2023 v %	Priemerná cena €/MJ	Min.	Max.	Priem.	Vývoj 50.t./48.t. 2023 v %	Priemerná cena €/MJ
Jablká - Gala	kg	22,90	37,90	28,90	0,2	1,18	16,00	33,90	23,70	-1,9	0,97
Golden Delicious	kg			*			20,60	40,90	26,00	0,3	1,06
Hrušky	kg	24,00	30,40	28,50	0,6	1,16	21,50	52,90	37,40	2,9	1,53
Banány	kg			*			24,90	44,00	32,70	-0,1	1,34
Citróny	kg			*			20,50	40,90	32,00	-0,5	1,31
Grapefruity červené	kg			*			24,00	49,90	37,00	-2,3	1,51
Mandarínky	kg			*			25,50	49,90	36,20	-3,9	1,48
Pomaranče	kg			*			21,00	49,90	37,60	-1,9	1,54
Kivi	ks			*			5,60	9,50	7,40	0,3	0,30
Ananás	ks			*			36,40	59,90	47,20	-2,0	1,93
Avokádo	ks			*			22,80	41,90	29,70	0,0	1,21
Mango	ks			*			21,80	67,90	39,90	-2,0	1,63

Zdroj: TIS ČR SZIF č. 25/2023

Ceny prepočítané kurzom ECB zo dňa 15.12. 2023, 1 EUR = 24,477 CZK

Poznámka: Veľkoobchodné ceny sa uvádzajú bez DPH a bez dopravy; MJ = merná jednotka; *1 - neuvedené (menej ako tri údaje); - ceny neboli k dispozícii.

Poľsko

Veľkoobchodné ceny zeleniny z domácej produkcie v Poľsku

Ceny sa zisťovali v dňoch 27. 12.2023 – 04. 01. 2024

Ceny sa uvádzajú bez DPH v PLN/MJ

Druh	MJ	Bronisze		Kalisz		Łódź		Poznań	
		04.01.2024		04.01.2024		28.12.2023		03.01.2024	
		min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
Cibuľa biela	Kg	1,86	2,50	1,60	2,00	1,67	2,67	2,50	2,80
Kapusta biela	kg	0,65	1,00	0,80	0,80	1,00	1,50	2,40	3,00
Mrkva	kg	1,80	2,20	2,00	2,50	1,90	2,80	2,80	3,00
Petržlen	kg	6,00	7,50	6,00	6,00	5,00	7,00	5,60	6,40
Pór	ks	-	-	2,00	3,00	1,80	2,60	2,80	3,00
Rajčiaky	kg	-	-	-	-	-	-	-	-
Rajčiaky 'Cherry'	kg	20,00	25,00	16,67	25,00	8,33	28,33	22,50	30,83
Red'kovka červená	zv	-	-	-	-	1,50	2,50	-	-
Šalát	ks	3,50	5,00	-	-	3,00	5,50	-	-
Šampiňóny	kg	9,00	11,00	8,00	9,00	10,00	15,00	11,00	11,50
Uhorka šalátová	kg	19,00	20,00	-	-	9,00	13,00	-	-
Zeler	kg	2,00	2,75	-	-	2,40	4,00	4,40	5,00
Zemiaky	kg	1,45	2,45	1,20	1,20	1,20	2,00	1,87	2,53

Zdroj: Ministerstwo rolnictwa i rozwoju wsi; MJ = merná jednotka

Kurz ECB ku dňu 04. 01. 2024, 1 EUR = 4,346PLN

Veľkoobchodné ceny ovocia z domácej produkcie v Poľsku

Ceny sa zisťovali v dňoch 27. 12.2023 – 04. 01. 2024

Ceny sa uvádzajú bez DPH v PLN/kg

Druh/ odroda	Bronisze		Kalisz		Łódź		Poznań	
	04.01.2024		04.01.2024		28.12.2023		03.01.2024	
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
Hrušky	4,00	5,00	5,00	5,00	3,50	5,00	5,50	6,00
Jablká Gala	2,66	3,33	2,33	2,33	-	-	3,67	3,67
Golden	2,33	3,00	-	-	1,67	2,87	-	-
Jonagored	1,86	2,33	2,33	2,33	-	-	-	-
Šampión	1,86	2,66	2,33	2,33	1,67	2,87	3,00	3,67

Zdroj: Ministerstwo rolnictwa i rozwoju wsi

Kurz ECB ku dňu 04. 01. 2024, 1 EUR = 4,346PLN

Veľkoobchodné ceny importovaného ovocia v Poľsku

Ceny sa zisťovali v dňoch 27. 12.2023 – 04. 01. 2024

Ceny sa uvádzajú bez DPH v PLN/kg

Druh	Bronisze		Kalisz		Łódź		Poznań	
	04.01.2024		04.01.2024		28.12.2023		03.01.2024	
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
Banány	4,11	5,15	4,44	5,00	4,72	5,56	4,72	6,11
Citróny	2,50	7,00	8,00	8,00	6,50	7,50	5,50	8,50
Mandarínky	3,50	12,00	4,00	8,00	10,00	11,00	5,00	13,00
Pomaranče	4,50	10,00	4,00	8,00	7,00	9,00	6,00	6,50
Hrušky	4,50	5,50	5,00	5,00	6,67	7,50	7,00	8,60
Ananás	4,00	5,00	5,00	15,00	6,00	10,00	-	-

Zdroj: Ministerstwo rolnictwa i rozwoju wsi

Kurz ECB ku dňu 04. 01. 2024, 1 EUR = 4,346PLN

Maďarsko

Veľkoobchodné ceny zeleniny z domácej produkcie v Maďarsku - Budapešť

Ceny sa zisťovali v 51. týždni 2023

Ceny sa uvádzajú bez DPH v HUF/MJ

Druh	Odroda	Kultúra pestovania	MJ	51. t. 2022	50. t. 2023	51. t. 2023	Index 51. 2023/ 51. 2022	Index 51./50. 2023	€/MJ
Brokolica		poľné	kg	930,00	1 000,00	1 200,00	29,0	20,0	3,14
Cibuľa červená, 40-70 mm		poľné	kg	315,00	360,00	370,00	17,5	2,8	0,97
Cibuľa suchá, 40-70 mm		poľné	kg	205,00	245,00	245,00	19,5	2,8	0,64
Cibuľka	skorá	skleník	zv	200,00	265,00	250,00	25,0	0,0	0,69
Červená repa		poľné	kg	250,00	250,00	250,00	0,0	-5,7	0,69
Kaleráb		skleník	ks	202,50	220,00	237,50	17,3	0,0	0,62
Kapusta hlávková biela		poľné	kg	220,00	200,00	190,00	-13,6	8,0	0,50
Kapusta hlávková červená		poľné	kg	250,00	245,00	255,00	2,0	-5,0	0,67
Mrkva		poľné	kg	275,00	275,00	300,00	9,1	4,1	0,79
Paprika, 70 mm+	California	skleník	kg	965,00	1 210,00	1 345,00	39,4	9,1	3,52
Petržlen		poľné	kg	775,00	650,00	655,00	-15,5	11,2	1,71
Rajčiaky, 15 mm+	Cherry	skleník	kg	1 800,00	2 500,00	2 300,00	27,8	0,8	6,02
Rajčiaky, 40-47 mm	okružle	skleník	kg	950,00	950,00	1 075,00	13,2	-8,0	2,81
Red'kovka biela		skleník	kg	365,00	455,00	445,00	21,9	13,2	1,17
Red'kovka červená	skorá	skleník	zv	183,50	277,50	287,50	56,7	-2,2	0,75
Šalát hlávkový		skleník	ks	200,00	225,00	250,00	25,0	3,6	0,65
Uhorka 400-500 g	hadovka	skleník	kg	1 000,00	-	-	-	11,1	-
Zeler	Celeriac	poľné	ks	300,00	350,00	325,00	8,3	-	0,85
Zemiaky	Red	poľné	kg	-	255,00	260,00	-	-7,1	0,68

Zdroj: AKI – PAIR; údaje za 51. týždeň 2023

Ceny prepočítané kurzom ECB zo dňa 22.12. 2023, 1 EUR = 381,93HUF

Veľkoobchodné ceny ovocia z domácej produkcie v Maďarsku - Budapešť

Ceny sa zisťovali v 51. týždni 2023

Ceny sa uvádzajú bez DPH v HUF/kg

Druh/ odroda			51. t. 2022	50. t. 2023	51. t. 2023	Index 51. 2023/ 51. 2022	Index 51./50. 2023	€/MJ
Jablká	Gala	65 mm +	310,00	365,00	390,00	25,8	6,9	1,02
	Idared	65 mm+	275,00	300,00	300,00	09,1	-	0,79
	Jonagold	65 mm+	275,00	335,00	330,00	20,0	-1,5	0,86
Hrušky	Packhams Triumph	60-75 mm	-	780,00	775,00	-	-0,6	2,03
	Alexander	60-70 mm	660,00	810,00	-	-	-	2,12

Zdroj: AKI – PAIR; údaje za 51. týždeň 2023

Ceny prepočítané kurzom ECB zo dňa 22.12. 2023, 1 EUR = 381,93HUF

Vydavateľ a spracovateľ cenových informácií:

Pôdohospodárska platobná agentúra
Odbor agrárnych informácií - ATIS
Hraničná 12
815 26 Bratislava
www.apa.sk

Číslo 01/2024; Ročník 24.; 12. 01. 2024

Komoditný manažér:

Ing. Terézia Jamborová

Mobil: 0915/762 204

e-mail: Terezia.Jamborova@apa.sk

© Rozmnožovanie a využívanie informácií je možné len po písomnej dohode s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (PPA). Všetky cenové informácie sú spracované s najväčšou starostlivosťou.

Informácie, obsiahnuté v tomto materiáli sa zakladajú na informačných zdrojoch, o ktorých sme presvedčení, že sú hodnoverné.

Za úplnosť a správnosť uvádzaných informácií sa PPA - ATIS nezaručuje, ako aj nezodpovedá za škody vzniknuté na základe ich využívania.